C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr. 21r-19/2024 Judecătoria Orhei sediul Central

Judecător: Mihail Proca

D E C I Z I E
În numele Legii

05 noiembrie 2024 **mun. Bălți**

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți,

În componența:

Președintele completului, judecătorul Ion Talpa

Judecătorii Oxana Mironov și Svetlana Șleahtițki

a judecat în ordine de recurs, recursul condamnatului Huzun Grigore declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Central din 21 mai 2024, adoptate în limitele demersului administrației Penitenciarului nr. 18 Brănești, privind cumularea pedepselor penale, concretizarea începutului termenului și stabilirea tipului penitenciarului în privința condamnatului Huzun Grigore;

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ținând cont de argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

La 28.03.2024, în adresa Judecătoriei Orhei, sediul Central, a parvenit spre examinare demersul administrației instituției Penitenciare nr. 18 Brănești, cu privire la cumularea pedepselor, prin aplicarea prevederilor art.84 - 85 din Codul penal, în vederea stabilirii pedepsei definitive, în privința condamnatului Huzun Grigore, deținut în Penitenciarul nr.18 Brănești.

Potrivit demersului, s-a solicitat stabilirea pedepsei definitive, condamnatului Huzun Grigore, prin cumul de pedepse, stabilite prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 30.06.2022, sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 08.02.2023 și încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 20.11.2023, cu indicarea tipului de penitenciar unde urmează a fi executată pedeapsa, și indicarea începutului termenului de executare a pedepsei.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei sediul Central din 21 mai 2024, a fost admis demersul administrației Penitenciarului nr. 18 Brănești.

În temeiul art.84 alin. (4) și art.87 alin.(2) din Codul penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor stabilite, prin încheierea Judecătoriei

Orhei, sediul Central din 20.11.2023, sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani și 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activitate legate de gestionarea bunurilor altei persoane, pe un termen de 2 (doi) ani, prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 08.02.2023, sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, și, prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 30.06.2022, sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis (fără aplicarea art. 84 alin. (4) din Codul penal), stabilindu-se pedeapsa definitivă lui Huzun Grigore Constantin, sub formă de 4 (patru) ani și 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activitate legate de gestionarea bunurilor altei persoane, pe un termen de 2 (doi) ani, calculând începutul termenului de executare a pedepsei sub formă de închisoare, din data de 25.06.2021.

Nefiind de acord cu încheierea nominalizată, condamnatul Huzun Grigore a contestat-o cu recurs la data de 12 august 2024, menționând că nu este de acord cu încheierea Judecătoriei Orhei sediul Central din 21 mai 2024, solicitând admiterea recursului, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei soluții legale și întemeiate, tot odată consideră oportun aplicarea în privința sa prevederile Legii cu privire la amnistie, or are un copil mic, iar familia sa are nevoie de ajutorul său.

La data de 04 septembrie 2024, prin încheierea Curții de Apel Bălți, prin prisma art. 447 alin. (1) Cod de pr.penală, s-a comunicat participanților la proces că, recursul se judecă fără prezenţa părţilor la proces, tot odată în vederea examinării cauzei sub toate aspectele procedurale, prin esența art. 447 alin. (2) Cod de pr.penală, sa comunicat subiecților vizați în speță posibilitatea de a depune referință asupra recursului formulat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Central din 21 mai 2024, respectiv până la data examinării cauzei careva referință în sensul dat nu a parvenit, astfel instanța de recurs a considerat posibil examinarea cauzei în baza materialelor prezente la dosar.

Examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate, cercetând materialele cauzei, Colegiul penal consideră necesar de a respinge recursul condamnatului Huzun Grigore declarat împotriva încheierii judecătoriei Orhei sediul Central din 21 mai 2024 ca fiind depus peste termen reieșind din următoarele considerațiuni.

Conform art. 448 Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Potrivit art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. b) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menținând hotărârea atacată, ***dacă recursul este depus peste termen***.

Conform art. 439 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de recurs împotriva hotărârilor pentru care legea nu prevede calea de atac a apelului este de 15 zile de la data pronunţării hotărârii.

Potrivit alin. (2) al aceluiași articol, data de la care curge termenul recursului, **repunerea în termen**, declararea peste termen a recursului şi retragerea recursului **se reglementează de prevederile art.402-407, care se aplică în mod corespunzător**.

În acest sens se remarcă că, potrivit art. 403 alin. (1) Cod de procedură penală, apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanța de apel constată că **întârzierea a fost determinată de motive întemeiate**, iar apelul a fost declarat **în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei** sau încasării despăgubirilor materiale.

Potrivit art. 404 alin. (1) Cod de procedură penală, participantul la proces care a lipsit atât la judecarea, cât și la pronunțarea sentinței și nu a fost informat despre adoptarea sentinței poate declara apel și peste termen, **dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării pedepsei** sau încasării despăgubirilor materiale.

Din materialele dosarului Colegiul penal atestă că, condamnatul Huzun Grigore a participat la examinarea demersului în fond, (a se vedea procesul verbal al ședinței de judecată din 25 aprilie 2024; f.d.43-44), însă nu a fost prezent la pronunțarea încheierii, din care motiv la data de 21 mai 2024 în adresa Penitenciarului nr. 18 Brănești a fost expediată copia încheierii Judecătoriei Orhei sediul Central din 21 mai 2024, pentru a fi înmânată condamnatului, fiind recepționată la 27 mai 2024 de către reprezentantul penitenciarului, fapt confirmat prin avizul de recepție prezent la materialele cauzei (f.d.56).

În asemenea circumstanțe, Colegiul penal conchide că, termenul de depunere a recursului pentru condamnatul Huzun Grigore a început a curge din 28 mai 2024 și a expirat la 12 iunie 2024 inclusiv, pe când cererea de recurs a fost expediată în adresa Judecătoriei Orhei sediul Central prin intermediul oficiului poștal tocmai la data de 12 august 2024, adică cu depășirea termenului prevăzut de lege pentru declararea recursului.(f.d.65).

Mai mult ca atât, instanța de recurs reține că deși condamnatul Huzun Grigore a omis termenul de depunere a recursului, el nu a solicitat repunerea acestuia în termen și nici nu a invocat motivele care au stat la baza omiterii acestuia, iar instanța nu este în drept din oficiu de a restabili termenul de atac.

Astfel, reieșind din prevederile legale și materialele cauzei enunțate, se statuează că recursul condamnatului Huzun Grigore este depus peste termenul

legal de atac, circumstanțe în care instanța de recurs nu se va expune asupra fondului recursului declarat, or, soluția de respingere a recursului ca depus peste termen sau inadmisibil nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de recurs nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui recurs exercitat în mod legal.

Subsecvent, Colegiul menționează că potrivit legii penale, având caracter de garanție egală pentru toate părțile interesate, în sensul dispozițiilor art. 20 din Constituția Republicii Moldova, ca rațiune, satisfacerea imperativului disciplinării activității procesuale prin stabilirea unor termene peremptorii impune obligația îndeplinirii în termen a actelor de procedură, sub sancțiunea decăderii din exercițiul dreptului. Ca atare, neexecutarea în termen a unui drept procesual, conform sancțiunii menționate, duce la pierderea acestuia.

Subsidiar, Colegiul reiterează că prin admiterea unui recurs tardiv şi poziționarea uneia dintre părțile procesului penal pe o treaptă mai avantajoasă decât cealaltă parte, se încalcă vădit principiul egalității armelor, care *inter alia* prevede că fiecare parte trebuie să beneficieze de o posibilitate rezonabilă de a prezenta cauza sa în condiții care să nu-i plaseze într-o situație net dezavantajoasă în raport cu partea adversă.

În cele din urmă, se notează că aplicarea regulilor privind termenele de procedură este susceptibilă de a încălca principiul egalității armelor şi a securității raporturilor juridice, în general, în măsura în care fiecare dintre părți nu se vor bucura de aceleași mijloace pentru a prezenta argumentele sale în fața unei instanțe *(a se vedea în acest sens, Varnima Corporation International S.A. contra Greciei, nr.48906/06, §27, 28 mai 2009; Ben Naceur contra Franţei, nr.63879/00, §32, 3 octombrie 2006; Wynen contra Belgiei, nr.32576/96, §32 CEDO 2002-VIII).*

Totodată, Colegiul reține că conform jurisprudenței CEDO, se menționează despre dezavantajarea unei părți față de alta, iar în situația în care instanța extinde termenul legal de recurs a unei hotărâri judecătorești definitive, se aduce atingere principiului securității raporturilor juridice garantat de art.6 CEDO *(hotărârea Ghirea vs Republica Moldova).*

În consecință, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge ca tardiv recursul condamnatului Huzun Grigore declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Central din 21 mai 2024, cu menținerea încheierii contestate fără modificări.

În conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul condamnatului Huzun Grigore declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Central din 21 mai 2024 se respinge ca fiind depus peste termen, cu menținerea respectivei încheieri fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului **Ion Talpa**
Judecătorii: **Oxana Mironov**
Svetlana Șleahtițki